

Истраживање политике и праксе без дуванског дима у здравственим установама у Србији

ОСНОВНЕ ЧИЊЕНИЦЕ 1

Истраживањем спроведеним 2009. године у свим здравственим установама у Србији, укључујући и део Косова и Метохије са претежно српским становништвом, добијени су подаци о политици и пракси у овим установама по питању обезбеђивања средине без дуванског дима.

На адресе 399 здравствених установа у Србији послат је упитник посебно сачињен за потребе овог истраживања. Одговори су добијени од директора или овлашћене особе из 363 установе (91%).

Познавање закона

- 99,7% - упознато је са важећим Законом о забрани пушења у затвореним просторијама
- 89,7% - упознато са Стратегијом и Акционом планом контроле дувана РС
- 84,1% - упознато са Оквирном конвенцијом о контроли дувана СЗО

Забрана пушења

- 28,1% - спровело комплетну забрану пушења
- 66,4% - спровело делимичну забрану пушења
- 51,3% - има особу или радну групу одговорну за спровођење забране пушења

Места на којима је пушење дозвољено (у установама без потпуне забране)

- 3% - дозвољава пушење на свим састанцима
- 10% - дозвољава пушење на неким састанцима
- 96,1% - дозвољава пушење у заједничким просторијама
- 97,6% - дозвољава пушење у заједничким просторијама
- 99,7% - дозвољава пушење у посебним просторијама
- 94,5% - дозвољава пушење испред улаза у установу (за све установе)

Оцена директора о успешности забране пушења у установи

- 41,1% - сматра да се забрана пушења у њиховој установи успешно спроводи
- 4,7% - сматра да је забрана пушења у њиховој установи потпуно неуспешна

Препреке за успешно спровођење забране пушења

- 68,2% - наводи отпор запослених као значајну препреку
- 46,3% - наводи немогућност кажњавања као значајну препреку
- 43,9% - наводи отпор пацијената и посетилаца као значајну препреку
- 43,7% - наводи непостојање контролних механизма спровођења забране
- 40,8% - наводи немогућност кажњавања као значајну препреку
- 37,1% - наводи недовољна овлашћења руководећих кадрова као значајну препреку

Активности и пракса установе на контроли дувана

- 71,6% - установа разматра теме превенције пушења на стручним састанцима
- 68,5% - директора сматра да лекари питају пацијенте о пушачком статусу
- 58,7% - установа учествује у обележавању дана без дуванског дима и другим кампањама
- 52% - установа које немају саветовалиште за одвикавање од пушења размишља да га отвори
- 29,7% - установа послало је свог стручњака на едукацију за рад на одвикавању од пушења
- 14,9% - установа има саветовалиште за одвикавање од пушења

Предлози за побољшање процеса ка установама без дуванског дима

- 13,8% - предлаже едукацију о штетностима дуванског дима по здравље
- 11,8% - предлаже строже контроле и кажњавања
- 8,9% - предлаже награде запосленима, одељењима или установама
- 7,0% - предлаже отварање саветовалишта
- 6,5% - предлаже подизање свести локалног становништва и заједнице

Најзначајније

- У високом проценту директори или овлашћене особе познају закон и друга стратешка документа контроле дувана
- Нешто више од четвртине установа има потпуно забрану пушења. Више од половине установа формирало је радну групу за спровођење закона
- У скоро свим установама пушење је дозвољено у заједничким просторијама, ходницима, посебним просторијама и испред улаза. 1 од 10 установа дозвољава пушење на неким састанцима
- Мање од половине директора сматра да се забрана пушења поштује.
- У просеку 7 од 10 директора наводи да је отпор запослених највећа препрека спровођењу забране пушења. У просеку 4-5 од 10 директора наводи немогућност кажњавања или награђивања као препреку спровођењу забране пушења
- У просеку 7 од 10 установа разматра теме о превенцији пушења. У просеку 15% свих установа има саветовалиште за одвикавање од пушења а више од половине који их немају, размишља да их отвори
- Највећи број директора сматра да је здравственим радницима потребно још знања о пушењу и његовим штетним ефектима. Следе строжи закони и боље поштовање постојећих закона.

